

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 16/2020

12.6.2020

LAAJAMITTAISEEN MAAHANTULOON VALMISTAUTUMINEN SEURAKUNNISSA

Taustaa

Kirkko elää sanomaansa todeksi monenlaisten muutosten keskellä. Maailma on muuttunut epävarmemmaksi. Erilaiset konfliktit, ilmastonmuutos sekä yleinen epävarmuus lisäävät laajamittaisen maahantulon mahdollisuutta myös Suomessa. Turvapaikanhakijoiden määrän noustessa vuonna 2015 seurakunnat ympäri Suomea aktivoituivat järjestämään hätämajoitusta ja väliaikaista vastaanottokeskustoimintaa. Toiminnasta saatu palaute oli pääasiassa hyvää. Tällä suosituksella vahvistetaan seurakuntien valmistautumista, mikäli tilanne uusiutuu.

Seurakuntien valmiussuunnitelman laatimisohejeessa, [yleiskirje 1.10.2019 14/2019](#), käsitellään seurakuntien tilojen käyttöä väliaikaismajoituksessa:

”Kiinteistötoimen valmiussuunnittelussa tulee ottaa huomioon myös laajamittaisen maahantulon vaikutukset esimerkiksi leirikeskusten tai muiden tilojen käyttöön. [...] Seurakunta huolehtii, että leirikesköksissä toimivalla henkilökunnalla on riittävästi osaamista ja valmiuksia toimia häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Laajamittaisen maahantulon yhteydessä saattaa ilmetä väliaikaismajoituksen tarvetta. Väliaikaismajoituksen tulee tarjota ihmisille suoja, ravinto, saniteettitilat ja turva. Laajamittaisen maahantulon kysymyksistä vastaavat tällä hetkellä ELY-keskukset. Sopimus väliaikaismajoituksen järjestämisestä tehdään Maahanmuuttoviraston kanssa. Seurakunta voi hoitaa osan väliaikaismajoituksen edellyttämistä palveluista ostopalveluna. Maahanmuuttovirasto on velvollinen kattamaan toiminnasta aiheutuvat taloudelliset kulut. Väliaikaismajoituksen suunnitelma ja sen edellyttämä koulutus on hyvä laatia ja toteuttaa yhteistyössä Suomen Punaisen Ristin kanssa.”

Suosituks

Seurakunnan tilojen käyttö väliaikaismajoitukseen tai vastaanottokeskustoimintaan perustuu seurakunnan vapaaehtoisuuteen, ellei maan hallitus esimerkiksi poikkeuslain nojalla toisin määrää. Kirkkohallitus suositaa tilojen tarjoamista kyseiseen käyttöön, jos siihen ilmenee tarvetta ja jos seurakunnalla on tarkoitukseen sopivat tilat. Pienten seurakuntien kannattaa tehdä asiassa yhteistyötä, jolloin väliaikaisen majoitustoiminta tai vastaanottokeskustoiminta saadaan helpommin organisoitua esimerkiksi työvoiman riittävyyden kannalta. Kyseisen toiminnan käynnistämistä on ohjeistettu eri seurakunnissa vuonna 2015, niistä kolme mallia on löydettävissä Sakastin intrasta osoitteesta <https://sakasti.fi/monikulttuurisuus/turvapaikka-asiat/> (huom! käytä jotain muuta selainta kuin IE, niin tiedostot aukeavat). Malleja saa hyödyntää oman mallin rakentamisessa.

Väliaikaisen majoituksen tai vastaanottokeskustoiminnan aloittamisessa huomioitavaa

Seurakunta voi olla itse aloitteellinen ja tarjota tilojaan Ely-keskuksen yhdyshenkilölle tai Maahanmuuttovirastolle (yhteystiedot jäljempänä). Seurakunnalta saatetaan myös pyytää tiloja käyttöön, jolloin viranomaiset ovat aloitteellisia. Kun tilat todetaan sopiviksi ja yhteistyön tuloksena syntyy päätös käyttää seurakuntien tiloja purkamaan laajamittaisesta maahantulosta syntyneitä tilatarvetta. Yhteistyötahoja ovat paikallinen Ely-keskus, Maahanmuuttovirasto, kunta sekä SPR.

Muita toimenpiteitä ovat

- Tiedottaminen päätöksestä omalle työyhteisölle ja luottamushenkilöille
- Toiminnan johtajan nimeäminen ja toimintatiimin (toiminnan johtaja, vapaaehtoistyön koordinaattori, ruokahuoltopäällikkö, viestintäpäällikkö, pääsuntio sekä varahenkilöt) muodostaminen. Tarkemmat tehtäväkuvaukset löytyvät edellä mainitun linkin esimerkeistä.
- Sovitaan, kuka antaa haastattelut medialle.
- Sovitaan tiedottamisesta: seurakunnan sisäinen ja lähialueen tiedotus, yhteistyö seurakuntayhtymän (mikäli sellainen on) viestinnän kanssa. Tiedotus myös seurakuntalaisille toiminnan muutoksista. Kirkon yhteisestä tiedotuksesta vastaa Kirkon viestintä Kirkkohallituksesta. Yhteyshenkilö on Tuija Helenelund tuija.helenelund@evl.fi.
- Yhteistyö kiinteistöosaston kanssa /suntio: paloturvallisuus, kalustus, siivous ym.
- Tilan valmistaminen majoitukseen/ suntion vastuulla
- Merkitään eri kielillä kyltein wc, suihkut, poistumistiet, mihin ei saa koskea, vain henkilökunta jne.
- Kerätään tilasta pois kaikki ylimääräinen tavara
- Tehdään kaikki muutokset ja ohjeet, mitä (palo)turvallisuus vaatii
- Turvapaikanhakijoiden vastaanotto
- Maahanmuuttoviraston ohjeistuksen seuraaminen
- Toiminnan ja arjen pyörittäminen yhteistyötahojen kanssa
- Toiminnan jatkuva arviointi ja puutteiden korjaaminen

Suomen Punainen Risti on laatinut oppaan laajamittaiseen maahantuloon valmistautumiseen järjestöille ja seurakunnille. Opas on löydettävissä

<https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/7%C3%A4rjest%C3%B6jen%20opas%20MAVA.pdf>

Tarjoamalla väliaikaismajoitusta seurakunnat toteuttavat kristillistä palvelutehtävää ja kantavat yhteiskuntavastuuta. Väliaikaismajoitus tuo seurakunnalle myös vuokratuloja ja sillä on työllistävä vaikutus.

Yhteyshenkilöt valtakunnallisesti ja alueellisesti:

Maahanmuuttovirasto

Heikki Väättäminen heikki.vaatamoinen@migri.fi

Ely-keskusten laajamittaiseen maahanmuuttoon varautumiseen liittyvien työryhmien yhdyshenkilöt (Elykeskuksen yhdyshenkilö ja seurakuntien yhdyshenkilöt, mikäli tiedossa):

Etelä-Savon ELY-keskus

Yhteyshenkilö: Irja Sokka, irja.sokka@ely-keskus.fi
Seurakuntien edustaja: Lassi Suihkonen, lassi.suihkonen@evl.fi, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta
(31.12.2020 asti)

Hämeen ELY-keskus

Yhteyshenkilö: Anita Salonen, anita.salonen@ely-keskus.fi p. 0295 025 097
Seurakuntien edustajat:
Kanta-Hämeen alue:
Virpi Kylmälahti virpi.kylmalahhti@evl.fi, Hämeenlinna-Vanajan seurakuntayhtymä
Päivi Kantonen (Hans Grönholm) paivi.kantonen@evl.fi, Hausjärven seurakunta
Pekka Riikonen (Kristel Muru-Tanila) pekka.riikonen@evl.fi, Janakkalan seurakunta
Päijät-Hämeen alue:
Kari Eskelinen (Riku Suokas) kari.eskelinen@evl.fi, Lahden seurakuntayhtymä

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Yhteyshenkilö: Ritva Kaikkonen ritva.kaikkonen@ely-keskus.fi, 0295 029 051
Seurakuntien edustaja:
Ulla-Maija Harju ulla-maija.harju@evl.fi, Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli

Lapin ELY-keskus

Yhdyshenkilö: Anne-Mari Suopajarvi anne-mari.suopajarvi@ely-keskus.fi 0295 037 129
Työryhmässä ei ole ollut seurakuntien edustajaa, mutta yhteistyötä tehdään Oulun hiippakunnan Matti Laurilan kanssa.

Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskukset

Yhdyshenkilö: Marja Huttunen marja.huttunen@ely-keskus.fi 0295 036 086
Seurakuntien yhdyshenkilöt:
Pirkanmaan alue:
Ilkka Hjerppe (Ville Aalo), ilkka.hjerppe@evl.fi, Tampereen seurakuntayhtymä
Keski-Suomen alue:
Jukka Helin (Kai Jantunen) jukka.helin@evl.fi, Lapuan hiippakunta

Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukset

Yhdyshenkilö: Emine Ehrström emine.ehrstrom@ely-keskus.fi emine.ehrstrom@ntm-centralen.fi
0295 028 684
Seurakuntien yhdyshenkilön etsiminen on vireillä.

Pohjois-Karjalan ELY-Keskus

Yhdyshenkilö: Pauliina Sorsa pauliina.sorsa@ely-keskus.fi 0295 026 104
Seurakuntien yhdyshenkilöä ei ole.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset

Yhdyshenkilö: Hanna Määttä hanna.maatta@ely-keskus.fi 0295 038 076
Seurakuntien yhdyshenkilöä ei ole mukana, mutta yhteistyötä tarvittaessa tehdään Oulun hiippakunnan Mirva Kuikan ja Matti Laurilan kanssa.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Yhdyshenkilö: Lisbeth Mattsson lisbeth.mattsson@ely-keskus.fi 0295 026 597

Seurakuntien yhdyshenkilön etsiminen on vireillä.

Uudenmaan ELY

Yhdyshenkilö: Satu Nila satu.nila@ely-keskus.fi 0295 021 083

Seurakuntien yhdyshenkilöt:

Helsingin alue:

Tarja Korpaeus-Hellsten (Helena Kajala ja Pekka Suominen) tarja.korpaeus-hellsten@evl.fi

Itä- ja Keski-Uusimaan alue:

Minna Saarnivaara (Pasi Nieminen) minna.saarnivaara@evl.fi

Länsi-Uusimaan alue:

Matti Peiponen (Pekka Valkeapää) matti.peiponen@evl.fi

Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskukset

Yhdyshenkilö: Vilppu Palmberg vilppu.palmber@ely-keskus.fi

Seurakuntien yhdyshenkilön etsiminen on vireillä.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN PIIRIEN VALMIUSPÄÄLLIKÖT

Valtakunnallisesta varautumisesta vastaa Punaisen Ristin keskuustoimisto, yhdyshenkilöinä asiantuntija Hanna-Leena Tikkanen hanna-leena.tikkanen@redcross.fi ja valmiuskoordinaattori Marko Korhonen marko.korhonen@redcross.fi

Helsingin ja Uudenmaan piiri

Jarmo Hollstein

Puhelin: 0400 465 162

Osoite: Salomonk. 17 B, 5.krs, 00100 HELSINKI

Postiosoite: PL 186, 00141 HELSINKI

jarmo.hollstein@redcross.fi

Hämeen piiri

Tommi Mattila

Puhelin: 040 589 5780

Osoite: Rautatienk. 17-19, 33100 TAMPERE

Postiosoite: PL 369, 33101 TAMPERE

tommi.mattila@redcross.fi

Kaakkois-Suomen piiri

Eila Siira

Puhelin: 0400 965 407

Osoite: Kouvolankatu 5-7, 45100 KOUVOLA

eila.siira@redcross.fi

Lapin piiri

Annikki von Pandy

Puhelin: 0400 391 868

Osoite: Lähteentie 10, 96400 ROVANIEMI

annikki.pandy@redcross.fi

Länsi-Suomen piiri

Aki Valonen

Puhelin: 040 528 0902

Osoite: Seinäjoen aluetoimisto,

Laturitie 2, 60510 Hyllykallio

Postiosoite: PL 35, 60511 HYLLYKALLIO

aki.valonen@redcross.fi

Länsi-Suomen piiri

Tave Rautiainen (vain SPR valmius)

varautumisen ja valmiuden asiantuntija

Puhelin: 0400 263 447

Osoite: Jyväskylän aluetoimisto

Ailakinkatu 5, 40100 JYVÄSKYLÄ

tave.rautiainen@redcross.fi

Oulun piiri

Päivi Jurvakainen

Puhelin: 040 522 4696

Osoite: Uusikatu 22, 90100 OULU

paivi.jurvakainen@redcross.fi

Satakunnan piiri

Kari Petäjä

Puhelin: 0400 322 191

Osoite: Pohjoispuisto 2 B, 28100 PORI

kari.petaja@redcross.fi

Savo-Karjalan piiri

Mika Korppinen

Puhelin: 0400 648 268

Osoite: Kauppakatu 35, 80100 JOENSUU

mika.korppinen@redcross.fi

Varsinais-Suomen piiri

Tommi Virtanen

Puhelin: 0400 127 152

Osoite: Yliopistonkatu 24 A, 20100 TURKU

tommi.virtanen@redcross.fi

Åbolands distrikt / Turunmaan piiri

Annalena Sjöblom

Puhelin: 0400 838 675

Adress: Kaskisgatan 13 A, 20700 ÅBO

annalena.sjoblom@redcross.fi

Ålands distrikt

Olof Collin

Telefon: 040 675 8455
Adress: Torggatan 26 A, 22100 MARIEHAMN
olof.collin@redcross.fi

Österbottens svenska distrikt

Rolf Sund
Puhelin: 0400 263 448
Adress: Nedretorget 1 A, 65100 VASA
rolf.sund@redcross.fi

Lisätietoja: asiantuntija Ulla Siirto, ulla.siirto@evl.fi p. 0406881440

KIRKKOHALLITUS

Pekka Huokuna

Petri Määttä

ISSN 1797-0326